

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona
 Egy évre 30
 V. önk. : Negyedévre 5
 Egy évre 20

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A mai nap.

— nov. 26.

A képviselőház mai napja dönti el a még mindig lappangó politikai válság sorsát.

A felhókat mindenki látja, csak azt nem lehet tudni, hová fog lesújtani a villám.

Valóban érthetetlen, a mi a törvényhozás házában hetek óta történik.

Nem lehet megmagyarázni, mi csoda cél, gondolat, szándék vezérli azokat, a kik a sürgős munkát még most is minden áron lehetetlenné akarják tenni?

A nemzet világosan lát mindent; de kezei megvannak kötve s akaratát szabadon nem érvényesítheti.

Mit akarnak a munka megrögzött ellenségei?

Az ellenállás folytatásával a magyar vezényszót ki nem vihathják. Tisza István grófot és kormányát meg nem buktathatják. Sőt még az

új választások kiírását sem sürgethetik. Tavaszig nem lesznek választások. A katonai kérdések felvetésére pedig ismét alkalma lesz az ellenzéknek akár az 1904. évi ujonclétszám megajánlásának idején, akár a véderő törvény átalakításának törvényjavaslata alkalmából?

Mire való tehát ez az oktalan megakasztása a parlamenti munkának?

Minket csak nem vádolhat senki a nemzeti követelések megtagadásával. É szerény helyen indult meg a mozgalom, a mely a debreceni határozatot megérelte. A debreceni szabadelvű párt határozatához az ország 94 szabadelvű párti kerülete elfogadta, magáévá tette. S mi ezt a hazafias, nemzeti mozgalmat szítottuk, elismerésünk, szeretetünk őszinte megnyilatkozásával kísértük.

De végre mindennek van határa. A józan hazafiság is kell, hogy felháborodjék azon a bűnös lelki-

ismeretlenségen, melylyel a legszen- tebb eszmét népszerűtlenné teszik, letiporják, a győzelem minden reményétől megfosztják azok a rövidlátók, akik erejük gyarlóságát, a nemzet életkérdéseit, az ország iszonyu válságát számba nem véve tovább is megakadályozzák a békés kibontakozást, a rend helyreállítását, a sürgős parlamenti munka rendszeres megkezdését.

Ezt tovább tünni nem lehet. A legerősebb fegyverek alkalmazása is megokolt a törpe kisebbség, a vakmerő töredék erőszakosságának gyors legyűrésére.

Ki merjük mondani, hogy hazafiatlanság azoknak viselkedése, a kik minden érthető ok, minden elérhető eredmény lehetősége nélkül kalózkodnak a törvényhozás területén és a helyett, hogy elősegítenék a nemzet igazainak mielőbbi megvalósulását, oly zavarokat okoznak, melyeknek következményei újabb sebeket fognak majd ejteni

Betyár becsület.

Irta: Zöldi Márton

Nem a romantika talajából, hanem célszerűségi tekintetekből támadt az a különös állapot, hogy Magyarországon hosszú időn keresztül békés, tisztességes polgárok rendes tributumot fizettek a társadalom nyíltan bevallott elenségeinek, a kőszá betyároknak. És nincs adó, amelyet oly készséggel és olyan pontosan fizetett volna a magyar. Sohasem maradt hátralékban és az adószedőnek sohasem kellett kényszereszközöket alkalmazni.

A földesur kiadta az utasítást a béresgazdáknak, hogy amikor és ahol a betyárok jelentkeznek, ki kell nekik szolgáltatni a komenciót. A kamarádban mindig készen állott számukra, szalonna, oldalas, kenyér és pálinka. Ahogy jöttek úgy kapták. Elvéve nagy tisztességtudással egy kis pénzt is kértek. Szerényen, néhány forintocskát, amit sohasem tagadtak meg tőlük. Ismétlem, a birto-

kososztály szívesen szubvencionálta ezeket a kriminális alapon szervezkedett közkeresti társaságokat. Mert a vármege a maga szegényes hatalmi eszközeivel nem tudott a közbiztonságról gondoskodni. A deres ugyan permanenciában állott, de a mogyorófalvának nem volt konszolidáló ereje. Ugy megszokták, mint a nyeregbenülést. A birtokos embereknek maguknak kellett gondoskodni a személy és vagyonbiztonságról. És erre a legalkalmasabb módnak kinálkozott komenciót adni a betyároknak. Az így létrejött kétoldalú szerződést a szerződő felek pontosan betartották. A földesur nem keresett a betyárokkal szemben törvényes oltalmat s a betyárok nem bántották a komenciótadó tulajdonát. Megérttek egymással. Jogállapotnak tekintették.

Ozveggy Kálmán Lázárné, mióta a nagy tiszántuli birtokot maga kezelte, ha csak tehette, személyesen, jelen volt a komenció kiszolgáltatásánál. Nem akarta, hogy a béresek megkurtsák a betyárokat. Az energikus, katonás föl-

desasszony nagy tiszteletben állott a betyárnép előtt. Közeledtére még a legsötétebb arcu bunyik is alázatos hunyánszkodással szedte le fejéről a kalapot. Ha ünnepnapokontévedtek hozzája, a komenció felül egy gödölyét vagy malacot is kaptak, amit ott a tanyán nyomban el is költöttek. Ilyenkor egy-két kulacs borral tatarozták a komenciót.

Minden kevés beszéddel jár:

— Itt a tietek, mehettek Isten hírével.

De egy nyári este a komenció szabályos átvétele után a földesasszony megszólította az egyik betyárt, az öreg Mátét.

— Egy kis sorom volna kenddel, kerüljön be a házba.

Máté szótlanul követte a nemzetes asszonyt. A tornácra letette a zsiros kalapot és megigazgatta hosszan lelógó deres haját. Mikor a parádés szobába értek, Kálmánné erősen szemébe nézett a betyárnak.

— Máté, a boldogult uramtól hal-

TOLNAI DÁNIEL

ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.
Legjobb minőség

Debrecen, Piac-utca 49. szám,
 a főpostával szemben,

Olcsó árak.

alkotmányunkon- parlamentárizmusunkon és a nemzetakarát jogos érvényesülhetésén.

Ezért néz aggódva a mai nap elé minden jó magyar.

Tisza István gróf ma a párhuzamos üléseket fogja indítványozni. S előre hirdetik a pártbomlást, a pártkeretek szétszakítását, a botrányt, az éjjeli ülést és a parlamenti anarkia minden zürzavarát.

Miért? Minek?

Tisza István ellen, a ki nyílt sisakkal harcol és férfias őszinteséggel iparkodik elvállalt feladatát teljesíteni? Avagy talán Nyiry Sándor honvédmíniszter ellen, a kinek minden szava, minden tette hangos örömet, általános megelégedést kelt a nemzet szívében?

Homály takarja a zenebona titokzatos célját. És a nemzet jogosan háborodik fel, hogy az öreg katonák haza nem mehetnek, a törvényen kívüli állapot meg nem szűnhetik, a rend helyre nem állhat és az ország irtóztató kárainak pótlására a lázas munka meg nem kezdődhetik 20—30 ember bűnös, könnyelmű erőszakossága miatt.

A mai nap döntse el végre az áldatlan, posványba rekedt küzdelem sorsát. Legyen már igazán vége! Hogy a nemzet mielőbb ítélhessen és azután új emberek, új erők új eszmék szolgálatában hozzá foghaszanak a nemzet új korszakának megteremtéséhez.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 25.

A szatmári választás izgalmaival telítve gyűlik ma egybe a Ház.

A jegyzőkönyv felolvasása, az irományok előterjesztése incidens nélkül pereg le. Jelenti a jegyző, hogy sem az indítvány, sem az interpellációs könyvben új bejegyzés nincs. Napirend előtt Benedek János kér szót.

A szatmári választás.

Benedek János jelen volt a tegnapi szatmári választáson és az ott történeteket nem hagyhatja szó nélkül. Az ellenzék kíváncsi volt milyen magatartást fog tanúsítani a kormány a választásnál, melyen jelöltként a kormány egyik tagja szerepelt. Konstatálnia kell, hogy a választás teljesen a régi rendszer módjára folyt le. Terrorizmus, vesztegetés történt, a tisztviselőkre pressziót gyakoroltak. — Sőt maga Hieronymi is mikor Szatmáron járt és a törvényszéki elnököt fogadta, azt mondotta a törvényszéki elnöknek, hogy nincs megelégedve a bíróság tagjainak működésével. Erre a megjegyzésre neki mint kereskedelmi miniszternek nem volt joga. A bíróság több tagja panaszkodott is szólnak e miatt. Reméli, hogy az igazságügyi miniszter meg fogja indítani ez ügyben a vizsgálót. A szatmári főispán és a polgármester is agitáltak Hieronymi érdekében és kapacitáltak a tisztviselőket. Számos választót meg is vesztegettek. Elmond egy ilyen esetet. A záró óráig rendben volt a választás. Csak akkor, mikor látták, hogy a függetlenségi párt jelöltje 70 szavazattal előbbre van, akkor indult

meg a botrányos szavazat fogdosás Hieronymi érdekében. Szemtanuja volt szóló az itt elmondottaknak és kész minden szavát esküvel is megerősíteni. Azt hiszi Hieronymi ilyen mandátumot nem fogadhat el.

Hieronymi Károly: Mint érdekelt félnek kissé kellemetlen neki, hogy ez ügyben felszólaljon, de most személye is érintetett, köteles szót emelni. — Azt mondja Benedek képviselő, hogy szóló személyesen igyekezett befolyásolni Szatmáron a választókat. Ez abszolúte nem áll. Ő nem gyakorolt semmiféle befolyást senkire. Az sem áll, hogy a törvényszéki elnöknek olyan megjegyzést tett volna, a melyet neki Benedek impu- tál. Csodálja, hogy ezt valaki elhiszi róla. Hiszen csak tisztában van szóló a birói függetlenség elvével. Igenis a törvényszéki elnök tisztelgett nála és szóló beszélgetett is vele, ha jól emlékezik a a fizetés rendezéséről volt szó, szóló biztosította a törvényszéki elnököt, hogy a kormány szívében hordja a tisztviselők érdekét és abban látja hazafiasságukat, ha kötelességüket önzetlenül teljesítik. A mi pedig azt illeti, hogy meg nem engedett kapacitálások folytak, arról neki nincs tudomása, és elvárja, hogy róla mindenki föltételezze, hogy abban neki nem is lehet része. De nem is tud ilyen esetet, s ha valaki dolgozott az ő érdekében azt önzetlen ragaszkodásból tette, a mire mindenkinek joga van. Ismétli sem személyesen, sem közvetve nem tett semmit a választás befolyásolására. (Tetszés jobbról.)

Benedek János: Jó eső kötelességének tartja kijelenteni, hogy a miniszter válasza őt kielégítette, mert Hieronymi tiltakozása bizonyosság arra, hogy ő is elítéli, a mit a kortések tulbuzgalmukban elkövettek. Megengedi, hogy a miniszter és a törvényszéki elnök közt a beszélgetés úgy folyt le, a hogy a mi-

lottam hogy kendnek van egy kis becsülete.

— Hát csak akad nemzeti asszonyom,

— Nohát legyen is. Látja kend ezt az üvegszekrényt, tele van ezüstneművel.

A betyár odanézett.

— Sok szép jószág, — mondotta.

— A javarésze nem az enyém hanem a kis hugomé, aki az urával Taljánországba szakadt.

— Tudom a huszárcapitánnyal.

Azzal. Itt hagyta nálam a családi ezüstöt hogy viseljem gondját.

— Jó helyen hagyta.

— Nohát efelől az ezüst felől akarok szólni kenddel. Én a jövő héten elutazom.

Taljánországba.

— Nem, Pöstyénbe a sánta fiammal.

— Az Endre urfival?

— Azzal. Ott leszünk két hónapig. Az ezüstöt nem vihetem magammal.

— Itt maradhat, — jegyezte meg a betyár.

— De félek, hogy lába támad.

— Nem hinném . . .

— Kendré akarom bizni, hogy vigyázzon rája.

— Nem lesz hiba.

— Rábizhatom?

— Tisztára. Itt lesz az egyik szemem.

— Akkor jól van mehet Isten hírével.

— Mindet jól kívánok.

A betyár nagy megtiszteltetésnek vette ezt a bizalmat. Mert a sok fajta becsület között a betyárbeccület csak olyan rátartós, mint a többi. A két hónap alatt az öreg Máté huszszor is megfordult a kastély körül. Mikor a nemzeti asszony a nagy üveges hintón hazakerült, este beállított az udvarra. Ez alkalommal nem a komencióért, hanem egy szives, elismerő szóért.

Csunya meglepetés várt rá. A nemzeti asszony szikrázó szemekkel fogadta.

— Pusztuljon innen ebadta sehonnaija! Ugyan jóra biztam, kutyára szalonnát . . .

— Micsoda? — kérdezte a betyár ámulattól tátott szájjal.

— Hát az, hogy elvitték az ezüstöt.

— Nem lehet az kérem.

— Nohát jöjjön, néze meg az üres szekrényt,

És megint odavezette az üvegszekrényhez. Az bizony tisztára volt fosztva. A betyár komor, ráncos homlokkal nézte az ezüst helyén támadt ürességet, aztán kemény, határozott hangon megszólalt:

— Ne tessék bánkódni, előkerül az egy szál . . .

Azzal sarkon fordult s neki indult az éjszakának. Ez a megrögzött rossz ember soha olyan nyomorultnak nem érezte magát, mint ezen a sötét éjszakán. Hajnalig ott koválygott a nagy pusztaságon. Elhatározta hogy addig nem lesz nyugta se neki, se másoknak, míg a lopott holmi vissza nem vándorol a szekrénybe. Elindult nyomozni. Sorra

járta a hűrhedt orgazdákat, fölhányatta velük a vermeteket. Sok lopott jószág került a szeme elé, de ezüst sehol. Hete-kig folytatta a nyomozást, aközben lovat is lopott, hogy könnyebben járhasson utána a dolognak. Egy alkalommal azt hitte, hogy nyomon van. Megtudta hogy a kritikus időben néhány sátoralja cigány tartózkodott a vidéken. Megesipte őket és vallatóra fogra. Pisztolyt szegzett a vajda mellének.

— Add elő, gazember, vagy meghalsz:

A cigánynép sirt jajgatott, de a betyár nem tágitott. Lefektette a vajdát a före, hogy more patrió bottal csiklandozza ki belőle az ezüstöt. Már meg is suhogtatta a levegőben a botot, amikor eszébe jutott, hogy egyszer fiatal korában őt is vallatták a pandurok. Pedig akkor ártatlan volt. Azok a botütések még most is sajogtak a lelkében. Azok terelték a betyáréletre. Nem jó dolog az. A vén betyár megérezte az igazságot és szóltanul ott hagyta a cigányokat. Folytatta a nyomozást mást irányban. A negyedik héten igaz nyomra akadt. Egy cselédleány szava után megtudta, hogy az ezüst a somlaki zsidó kocsmárosnál van.

Odaindult s éjjel lett, mire odaért, A ló, noha grófi ménesből való volt, majd kidőlt alatta, Kurtán tért a dologra.

— No Lipi, ide az ezüsttel?

— Micsoda ezüsttel?

— Ne cigánykodjunk sokat, mert sietős a sorom.

A pisztoly megint előkerült a ta-

niszter mondja, de szólnak viszont így mondták ezt az esetet.

Nyegre László: Pletykálták! Vén asszony beszéd. A Pannóniáról beszéljen inkább.

Benedek János: A miniszter személyét szóló nem is bántotta, de éppen a miniszter személyénél fogva van az a meggyőződése, hogy ez a mandátum nem méltó Hieronymihoz.

Gróf Tisza István miniszterelnök: Röviden reflektálni óhajt ez esetre. Képviselőválasztásoknál történt visszaélések elbírálására két fórum van, a képviselőház bíráló bizottsága és a Kuria. Viszsaélések orvoslásának az a módja, hogy e két fórumok egyikénél keressük azt. De ki kell jelentenie, hogy tudomása szerint a választás Szatmáron rendben folyt le. Nem helyesli ennek folytán, a minden választások kapcsán felmerülő minden mondáknak a nyilvánosság elé való hurcolását, mert egyesek méltatlanul pellengére állítanak ily formán. A mi a tisztviselőket illeti, azoknak is megvan a választási szabadságuk és azt szóló nem engedi konfiskálni. Hogy 200 választót az utolsó pillanatban összefogdostak volna, az nem áll, mert mikor Uray, az ellenjelölt még pár szavazattal előnyben volt, akkor kapott Hieronymi ide egy táviratot és azt szóló látta is, mely szerint 200 választója még nem szavazott le. Ezeket tehát nem kellett összefogdosni. (Helyeslés jobbról.)

Az incidens ezzel véget ért és következett:

Az alelnök választása.

A Dániel Gábor lemondásával megüresedett alelnöki állást ma töltötték be. A szabadelvűpártnak báró Feilitzsch Artur a jelöltje. A szavazás névsor olvasásával titkosan folyik. Semmiféle inci-

dens nem zavarja meg. Féltenekettőkor hirdeti ki Percel elnök az eredményt, mely szerint 157 szavazat adódott be. Ezek közül 147 szavazatot kapott báró Feilitzsch Artur, 4 szavazólap üresen adatott be és 6 szavazat egyes képviselők közt oszlott meg. E szerint báró Feilitzsch Artur a képviselőháznak megválasztott alelnöke. (Eljenzés.)

A delegáció megválasztása.

Ugyanily módon folyik le ezután a delegáció tagjainak a megválasztása. Megválasztottak a következők:

A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságba: Rendes tagok Andrassy Gyula gr., Andrassy Tivadar gr., Apponyi Albert gr., Beksics Gusztáv, Bolgár Ferenc, Dániel Ernő br., Dániel Gábor, Darányi Ignác, Dedovics György, Dókus Ernő, Falk Miksa, Francisci H., Hadik-Barkóczy Endre gr., Hegedüs S., Hodossy Imre, Jakabffy Imre, Josipovich Géza, Khuen-Héderváry Károly gr., Klobusitzky János, Kristóffy József, Kubinyi Géza, Láng Lajos, Miklós Odón, Münich Aurél, Okolicsányi László, Pap Géza, Rakovszky István, Rosenberg Gy., Széll Kálmán, Szemere Miklós, Szentiványi Árpád, Szerb György, Teleki S. gr., Tomasi Miklós, Ugron Gábor, Vörös László, Werner Gyula, Wileczek Fr. gr., Wlassics Gyula, ifj. Zichy János gr. Póttagok: Adamovich Béla, Bethlen B. gr., Biró Lajos, Neumann Armin, Nopcsa Elek br., Pildner Ferenc, Semsey Boldizsár, Semsey László, Szóts Pál, Telegdi József.

A választási eredményt csak az ülés végén hirdetik ki.

Az ujoncvita folytatása.

Addig Mukics Simon vállalkozott az idő kitöltésére.

A napirend értelmében ugyanis az ujoncvita folytatása következik.

Mukics Simon a szónok, a ki azzal a szándékkal kezd beszédébe, hogy az ülést kibeszélje.

Alig páran maradnak a teremben s a folyosón felujulnak a mindenféle kombinálások arról, hogy mi lesz holnap, benyújtja-e Tisza a parallel ülésekre vonatkozó indítványát?

Mukics az ülés végéig beszél.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága ma délután 3 órakor tartja meg a városháza nagy tanácsstermében Kovács József polgármester elnöklete alatt rendes őszi közgyűlést. A mai közgyűlésen a tárgysorozat szerint mintegy 49 tárgy fölött fog a bizottság tanácskozni.

× **Teljes tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délután 4 órakor a városházán Kovács József polgármester elnöklete alatt teljes tanácsülést tartott, melyben a tanács a mai közgyűlés tárgysorozatát készítette elő.

× **Tanácsülés.** A város tanácsa ma délelőtt fél 10 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt a városháza nagy tanácsstermében rendes tanácsülést tart, melyen a tanács a felmerült folyó ügyeket fogja elintézni.

risznyájából. Ez alkalommal csodákat mivelt a felhuzott kakas. Lipi megvalólt mindent.

— Hát igen, zálogba hozták. Adtam rá százhusz pengőt. Aztán kapok érte százhatvanat, ha kiváltják. Kinek mi köze hozzá?

— Jó, jó Lipi, csak azt mond meg hogy ki hozta?

— Kinek mi köze hozzá? Én nem szoktam árulkodni? Kendnek talán jól, esnék, ha a koresmáros árulkodna?

— Hát ebben is igazad van, Lipi, de mégis...

Aztán elmondta az előzményeket. A koresmárosné nagy érdeklődéssel hallgatta aztán elszólta magát.

— Ha így van, akkor megmondom, hogy a Dalkó Feri hozta.

— Nem igaz, — ordított a betyár.

— Kérem, én nem szoktam ha zudni.

Ez kemény csapás volt. Dalkó Feri legjobb cimborájának tartotta mindig. Egyivásuk voltak, harmine év óta ismerték egymást. És éppen az követte el a cudarságot.

— Ha az enyémet lopta volna el egyet se szólnék...

Alig tudták lecsillapítani, pedig Lipi ugyancsak szives előzékeny lett.

— Tudja mit, vigye az ezüstöt, ott van egy nagy zsákban, a kamatot elegendem, csak annyit fizessenek érte, amennyit adtam.

— Megkapod kamatostul, itt a kezem.

Máté átvette az ezüstöt. Felült a lóra és vad dühvel a lelkében indult meg

hogy fölkeresse és megfenyítse a hűtlen cimborát. Másnap hajnalban ráakadt a pusztán. Egy kihamvadt pásztortűz mellett aludt egyedül. Felrugta.

— No te kaptabetyár, kelj fel, hadd nézzek a pofádba.

— Mi az istennyila lelt? — kérdezte a felrugott.

— Te loptad el az ezüstöt, ugy-e

— Hát, igen, elhoztam.

— Nohát nem lopsz többet, gazember.

Ráfogta a pisztolyt. Az pedig nyugodtan vállat vont.

— No ugyan nagy virtus, — mondotta gunyosan.

— Hát miért tettél csuffá? Beszélj, ha jót akarsz.

— Muszáj voltam, üssön belé a ménkü.

— Muszáj? Hadd hallom, no!

Dalkó Feri leült és megigazitotta ruháját. Aztán a rászegzett pisztoly csőve előtt pipára is gyujtott.

— Nagy bajban voltam, Maté. Te tudod, hogy a hugom házat a vármegye el akarta licitálni a rabtartási költségek miatt...

Máté leeresztette a pisztolyt.

— Maté, te tudod, hogy négy évet raboskodtam.

— Azt is tudod, hogy ártatlanul... miattatok történt.

— Igen.

— Nem vallottam rátok.

Máté leszögezte a tekintetét.

— A százhusz pengőt a hugomnak adtam. Nem akartam, hogy földönfutó

legyen énmiattam, vagyis igazában miattatok... Most már tudod.

Elhallgatott. Maté is szótlannal meléje kuporodott. Nézték együtt a pásztortűz hamvát. Mintha semmi mondani valójuk nem lenne már. Egy idő múlva lóhorkantás zavarta meg a csendet. Maté odanézett és fölkel.

— Igaz a, mondotta, ott az ezüst a zsákban.

— Elhoztad?

— El.

Megint elhallgattak.

— Hát csak kelj föl Ferkó, — kezdte Maté, — vidd az ezüstöt haza, Estig ott lehetsz vele.

— Hát csak elviszem.

Elváltak. Ferkó vállára kapta a zsákot, Maté pedig megsarkantyuzza a lopott lovat és beállított az alispánhoz.

— Megkerült az ezüst, nagyságos uram. Otthon van már.

— Hiszen most vallatják a cigányokat érte.

— Hát csak ne sajnáljon átizenni a esendbiztos urhoz, hogy kimélje a mogyorófát. Megkerítettem én pusztakézzel.

— Ember vagy, Maté. Akármikor jössz, fölfogadlak pandurnak...

Köszönöm, nagyságos uram, az is megeshetik. De mostan arra kérném, hogy szóljon egy jó szót a németes asszonynál. Nem tudom a haragját tünni.

— Majd szólok fiam...

— Nem szeretném, ha kaptabetyárnak nézne, amikor a kommenciót adja...

EGYHAZ és ISKOLA.**A tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlése.**

— Második nap. —

Saját tudósítónktól.

— nov. 25.

A közgyűlés mindennek előtt az első napi tárgyalások jegyzőkönyvének hitelesítésével kezdődött, a mely után dr. Szabó Mártont, a debreceni ev. ref. főgimnázium új tanárát eskették fel, ki lelkes, szép beszédben ajánlotta fel magát hivatási nehéz munkájára. A tárgysorozat rendén a főiskolai igazgatótanács jegyzőkönyveinek tárgyalására került a sor. Tudomásul vette a közgyűlés az Andaházi—Szilágyi-intézet ügyeiről szóló különböző jelentéseket s behatólag foglalkozott azzal a munkálattal, a melyet az akadémiai tanárral együtt működött akadémiai albizottság készített a Debrecenben felállítandó ref. egyetem fontos ügyében.

Szeretnők, ha volna terünk e fontos munkát ismertetésére, de mert nincsen, csak annyit jelzünk abból, hogy a munkát egy három szakból álló egyetemet tervez: theologiai, jogi és bölcseleti fakultással, az utóbbit tanárképző intézet alakjában vélvén felállítandónak. Megjeli a munkát a tanszékek számát, az előadandó tantárgyakat stb. s kimutatja, hogy a meglévő erők mellett hány új tanszék felállításáról kellene még gondoskodni.

Az egyházkerületi közgyűlés a munkát teljes egészében elfogadta és gr. Degenfeld József egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt egy, vele együtt 14 tagból álló egyetemi bizottságot nevezett ki, ez egyházunkra nézve oly fontossággal bíró ügy továbbvitelére, képviselésére.

Behatólag foglalkozott a közgyűlés tanítóképezdék ügyével is, melynek igazgatójává az elhunyt Kovács Lajos helyére, hat esztendői időtartammal, az eddigi helyettes igazgatót, Orosz Istvánt választotta meg. Kovács Lajosnak emléket, érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg a közgyűlés. Mellekesen említjük itten meg, hogy Kis Józsefnek, főgimnáziumunkban a fizika érdemes tanárának nyugdíjaztatási ügyével is tegnap foglalkozott a közgyűlés és az ő érdemeit is jegyzőkönyvbe vette.

Visszatérve a tanítóképezdehez, aggodalommal értesült a közgyűlés arról, hogy a tanítóképezde I. osztályában több mint 60 százalékkal esett ez évre a növendékek létszáma, a mi úgy történt, hogy az igazgatóság csak korlátozott számban vett fel oda tanulókat. Fél nevezet-

tesen a közgyűlésnek több tagja, hogy ilyenformán egyházkerületünk egyházközsegeit tanítóképezdénk nem lesz képes kellő számú tanítókkal ellátni. Az egyházkerületi főgondnok biztató nyilatkozatot tett, hogy a jövő iskolai esztendőre a tanítóképezde I. osztálya mellé parallel osztályt fognak állítani.

Tanácskozott még többek közt a közgyűlés a főiskolai internátus építkezésének államsegélyezése ügyében s elhatározta, hogy megkéri az új közoktatásügyi minisztert, hogy küldjön ki egy szakértőt, ki a kérdést itt a helyszínén, a helybeli küldöttekkel együtt behatólag tanulmányozza.

A gyűlést ma folytatják, miután tegnap délután még a bírósági ügyek elintézésével foglalkoztak, a gyűlés eszperes, gondnok és tanácsbíró tagjai.

Protestáns estély. A debreceni ev. reform. theologia akadémia Hittanszaki Onképző Társulata a kálvinista öntudat erősítése céljából 1903. november hó 29-én, délután 5 órakor a főiskola disztermében hetedik protestáns estélyét rendezik. Számozott ülőhelyek ára 50 fillér. Jegyek folyó hó 23-tól kezdve Csáthy Ferenc könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. A terem fél 5 órakor fog kinyitni. Műsor: 1. Ima a Bűvös vadászból Webertől. 2. Előadja a főiskolai énekkar. 3. Az ószövetségi profetismusról felolvasást tart Sass Béla theologiai tanár. 4. Bériot 1-ső D.-dur concertjét hegedűn előadja Podolszky Margit urleány, zongorán kíséri Balog István joghallgató. 5. Szabad előadást tart Kónya Gábor, a H. Ö. T. al-elnöke. 6. A kis Demeter Rózsika daláról való ének. A hittanhallgatók protestáns-estélyre Szabolcska Mihály után irta és szavalja: Tóth Sándor, a H. Ö. T. jegyzője. 7. X.C. Zsoltár, Közének.

H I R L E K.**N a p l ó.**

Naptár. esütörtök. — november 26. Róm. kath. Konrad. prot. Konrad, görög orosz (november 13.) Alam. Ján. Zsidó: Kitlav 7. Nap kel: 7 óra 6 p. nyugszik 5 óra 57 p. Hold kel: 11 óra 57 p. délelőtt, nyugszik: 10 óra 49 este.

*** Jogász estély.** E hónap 28-án, szombaton délután 5 órakor az ev. ref. főiskola disztermében a Debreceni Joghallgatók Köre javára rendezendő u. n. Jogász soirée műsora a következő. 1. Nyitány előadja a főiskolai zenekar. 2. Serenád monolog (Makai Emiltől) előadja Kuthy Anna urleány. 3. Zongora-szólo előadja P. Nagy Zoltán. 4. Humoros felolvasás: irta és felolvassa Vályi Nagy Gusztáv joghallgató. 5. Jó éjt Abt F-től Aranyvirág operettből, énekli Kovács Margit urleány, zongorán kíséri Jóna Kálmán. 6. Komoly szavaltat előadja Pirkler Ernő joghallgató, zongorán kíséri Harsányi Géza joghallgató. Belépti-díj 2 korona. Karzat 20 fillér. Meghívók

Menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak

ditmár lámpák, ét, tea, feketekávés, bor- és likörkészletek a legnagyobb választékban, a legdiszesebbtől, a legegyszerűbbekig, szolid áron beszerezhetők

nincsenek kibocsátva. Jegyek Bákés Lajos üzletében kaphatók.

*** A magyar Kubelik.** Kubelik úgy látszik nemcsak névleg lépett a multkoriban a magyar állampolgárság kötelékébe. A minap óriási sikerrel hangversenyezett a londoni Queen's Hall-ban és úgy az angol, mint a francia újságok (ez utóbbiak is londoni levelezőjük nyomán) állandóan a zseniális magyar hegedűs jelzöt illesztik neve mellé. Egyebekben az új Paganini címet is adományozzák neki.

*** Új szövetkezet.** Mint értesülünk a szomszédos Egyek községben új öngyógyító szövetkezet akar megalakulni. Az új szövetkezet megalapítói tegnap terjesztették be a kérvényüket a szolgabíróhoz.

*** Vakmerő rablótámadás.** Vakmerő rablótámadást követte el tegnap este 6—7 óra tájban az ispotály lapon. A rablótámadás híre nagy feltűnést keltett és a rendőrség azonnal intézkedett a tettesek kézrekerítése iránt. Maga az eset a következő: Szücs Jánosné budapesti ur-asszony tegnap este a gyorsvonattal Debrecenbe jött, hogy itt a Vargakertben levő szállóját megnézzék. Utja az Ispotály lapon vezetett keresztül. Szücs Jánosné sietve haladt a teljesen elhagyatott helyen, mikor az árokból két ember elébe állott. Az egyik száját tömte be, a másik földre rántotta a megrémült ur asszonyt. Az asszony teljes erővel védekezett támadói ellen, ezek azonban kezét lefogva pénzét és ékszereit elvéve eltűntek a sötétben. Mikor Szücsné magához tért, rögtön a rendőrségre sietett és bajlente a vakmerő támadást. A rendőrség rögtön széleskörű nyomozást indított a rablók ellen s valószínű, hogy hamarosan megcsipli őket.

*** Megszökött a szegényházból.** Téglási Ferenc 35 éves ev. ref. vallású szegényházi ápoló még e hónap 18-án eltűnt a szegényházból. A szegényház gondnoka bejelentette a rendőrségnek az eltűnést és kérte a rendőrséget, hogy nyomozzon az eltűnt Téglási után, mert Téglási eltűnésekor az intézet ruháját is magával vitte. A rendőrség megtette az intézkedést, hogy az eltűnt Téglásit megtalálják.

*** A táviró.** A gondolat gyors továbbítója: a táviró rohamosan terjedt el a világon. A telegráf oszlopoi nemcsak a művelt államokban alkotnak hosszú baláthatatlan sort, hanem leövekelve, huzaluk révén behálózák az alig ismert földrészek rengetegeit és a kietlen sivatagokat is. Nálunk az első elektromos telegráf 1847. december 26-án nyit meg Pozsonyban a Béccsel való összeköttetésbe. A magyar kormány 1867-ben vette át az egész addig osztrák monopóliumban lévő táviró vonalakat, a melynek huzal-hossza akkor 16000 kilométer volt. Ma hazánkban már 124.350 kilométer hosszú a telegráf huzala.

BLATTNER GYULA

üveg- és porcellán kereskedésében. (Fennáll 1801. óta) Debrecen főter 42. szám Lamprecht-palota.

* **Vasuti sínparók.** A világ testét befutó s behálózó vasuti vonalak hossza óriás. Európa térképén az ezek megszámlálhatatlan sokaságával hat a vasut vonala s a világrész vérkeringésének hatalmasát semmi sem bizonyítja jobban mint a vasut fejlődése. Ez az összekötő kapocs az egyes államok között s ez viszi szét messze tájakra nagy gyorsasággal az életnek ama szükségletét, a mely ott hiányzik. A magyar birodalom vasuti hálózata aránylag rövid idő alatt óriás fejlődést ért el. A vasutak évenként rengeteg hosszú utat futnak meg. A magyarországi vasutak 1898-ban 68.152 ezer kilométer utat tettek meg, a mely összegből a gyorsvonat átlagosan 260, a személynvonat 84, a vegyesvonat 41 és a tehervonat 43 kilométer utat tett meg.

* **Ellopott rizs.** Nagy István tegnap együtt járkált a Hatvan utcán Csatári Lajossal. A Hatvan utca végén egy bolt előtt több zsákot láttak kitéve. A két ember nem sokat gondolkodott, hanem fölkapva egy zsákot, a melyben rizs volt elsiettek. — Egyenesen a Késes utcába mentek, a hol egy kisebb szatócs üzletben megvételre kínálták a rizskását, hanem nagyon olesón akarták adni, (egy koronát kértek a zsák rizsért) és ez volt az árulójuk. A kereskedő előtt gyanusnak tűnt fel a nagyon olesó portéka és nem vette meg, a helyett rendőrt hívott. A rendőr aztán a két embert föl kísérte a bűnügyi osztályhoz, a hol valatni kezdték őket. Azonban mindent tagadtak, azt állították, hogy ők az utcán találták a zsákot és onnan vették föl. Az ügynek a járásbíróság előtt lesz folytatása.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: özv. Mihály Sámuelé szül. Kapronczai Zsófia ev. ref. 81 éves. özv. Friedmann Ernáuelné, szül. Weisz Karolin izr. 80 éves. Horogh Györgyné, ev. ref. 35 éves. Kányási, név nélküli ev. ref. 5 napos.

* **A postai bélyegzők.** A levelek bélyegére igen sok postahivatal nem üti tisztán a keletibélyegzőt, pedig sokszor igen fontos, hogy a levél faladása és érkezése pontosan, minden kétség nélkül meglegyen állapítható. Külföldön erre valóban kiváló gondot fordítanak. Most a kereskedelmi miniszter megint szigorú parancsot intézett a postahivatalokhoz, hogy a bélyegző-nyomatok tiszták és olvashatóak legyenek. Sőt ha s postai értékjegy ez nem volna tisztán látható, akkor s levélbélyeg mellé újból reá kell a levélre nyomni a bélyegzőt. Kopott bélyegzőt nem szabad használni, hanem újat kell a posta hivataloknak rendelni, a festékpárnát stb. tisztán tartani. Az ellenőrzésre hivatott közegeknek különös kötelességévé teszi a miniszter, hogy mindezekre különösen ügyeljenek. El is várhatjuk a posta hivataloktól, hogy lesz fogamatja e rendelkezésüek.

* **A furcsa ember.** Egy spanyol főúr nagyon bájos kis históriát mond el egy francia folyóiratban az ifjú XIII. Alfonz

spanyol király gyermekkorából. A dolog 1893-ban történt. XIII. Alfonz 6 felsége akkor hét esztendő volt és az uralkodás gondjai gyermeki elméjét nem igen foglalkoztatták. Azt azonban, hogy ő király, már akkor nagyon jó tudta. Játszani a kis felség nagyon szeretett és az édes anyja, a régenskirályné gondoskodott róla, hogy játszassék is minél többet: mert mozgásra nagy szüksége volt a gyöngy testü kis gyermeknek.

Történt egy napon, hogy egy kis játszópajtása, egy spanyol államférfi fiacskája, a játék végén kijelentette, hogy holnap már nem jöhet, mert a szülei Londonba költöznek. A kis király busan kérdezte:

— De hát miért mentek oda?

— Mert az apám londoni követ

lett.

A kis király összeráncolta a homlokát:

— Londoni követ lett? Hát ki nevezte ki annak?

— A miniszterelnök, Szennor Kanovasz de Kasztilló.

XIII. Alfonz összecsapta a kezecskéjét és fejesóvalva mondotta:

— Na, furcsa ember ez a miniszterelnök. Nekem egy szót se szolt erről a dologról!

* **A jóévtágy.** Mindenkit meg fog lepni, hogy a lázasan dolgozó amerikai eszik a kulturnemzetek közül évenként legtöbbit. Nem úgy kell azonban érteni, hogy az amerikai bő és hosszan tartó lakomához ül le ebéd idején: a yanke üzlete után futva, az utcán betér valamelyik bar-ba s ott hihetetlen gyorsasággal fogyaszt el a hideg husnemüekből óriás mennyiséget. Az angol már sokkal kényelmesebben eszik. Dolga végeztével ül le bőven terített asztalához s hatalmasan gyüri je étvágyával a németet, aki étvágyi dolgában harmadik a sorban. Jó evő a magyar ember is. Valamikor még azt mondták felőlünk, hogy mindenünket megesszük. De manapság bebizonyult, hogy étvágyunk mérséklődött. Keveset, de jót eszik a francia, az inyenesség nagy barátja. Asztalára nem sok kerül; de az a kevés mind válogatott falat, kitünően elkészítve. Azt kellene hinnünk, hogy az orosz a sokat evő népek közé tartozik: tekintve hazájának hideg éghajlatát, a mely a test jobb és bőségesebb táplálását kívánja meg. Az orosz azonban a mellett, hogy szerény igényü, még szegény ember is. Nem igen jut neki sok a földi élet gyönyöréből, habár még mindig határozottan több, mint az olasznak, aki koszt dolgában nagyon vékonyan áll.

* **M. Á. V. I.** A Budapest ny. p. udvarról d. u. 2 óra 45 perckor Ceglédre induló 720 sz. személyvonat f. évi december hó 1-től kezdve Bercel Cserő mezálló-rakodóhelyen utasok fel- és leszállása céljából d. u. 4 óra 22 perckor feltelesen meg fog állíttatni. II. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az osztrák-magyar személyforgalomban 1904. évi január hó 1-ével új I. dijszabási füzet lép érvénybe, mely helyesbítéseken kívül több

dijszabási határozmánynak megváltoztatását is több új viszonylatban valamint Fiume és Bécs közötti forgalomban újonnan létesített mérsékelt áru menettérte jegyek menetdíjait tartalmazza. Az új dijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás elárusító irodájában (VI. Csengery-utca 33.) 1 koronáért kapható. III. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az osztrák magyar személyforgalomban 1904. évi január hó 1-től új II. dijszabási füzet lép érvénybe, mely helyesbítéseken kívül nehány dijszabási határozmányoknak megváltoztatását és több viszonylatban új menetárakat tartalmaz. Ezen dijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás elárusító irodájában (VI. Csengery-utca 33. sz.) 1 koronáért kapható.

* **Elfogott magántanító.** Rög ki van már Debrecenből tiltva Neufeld Simon, a ki magát magántanítónak mondja. De úgy látszik a kitiltásra nem sokat adott, mert tegnap a rendőrség mint hely és foglalkozás nélküli egyént ismét elfogta. Neufeld a kapitány azon kérdésére, hogy miért jött vissza Debrecenbe, azt felelte, hogy tanítványokat szándékozott gyűjteni, egy az ő általa alapítandó zsidóiskolába. A rendőrség azonban megakadályozta az új iskola tanulóinak gyűjtését, mert Neufeldet tiltott visszatérésért becsukták; büntetésének kitöltése után eltoloncolják illetőségi helyére.

* **Öngyilkos gazda.** Hajduböszörményi tudósítónk jelenti, hogy ott feltűnést keltő öngyilkosság történt. Varga Sándor jó módú földmivest a lakásában felakasztva találták. Eleinte azt hitték, hogy talán valaki meggyilkolta Vargát. A megejtett vizsgálat azonban kiderítette, hogy Varga öngyilkosságot követett el, így senkit sem lehet gyanúsítani. Varga Sándort tegnap temették el nagy részvét mellett.

* **Mikor az embernek veszett híre van.** Jellemző az az élelapha való eset, mely most történt meg egyik Szeged melletti földes ur falujában. Az eset főhőse a földes ur kocsisa, Kacsás Pista, ki amugy mellesleg fegyházviselt ember is. Föltűnt a gazdának, hogy vasárnaponkint minden eselődése elmegy a templomba, csak a kocsisa ül állandóan otthon.

— Hát te gazember, miért nem jársz az Isten házába? — kérdi az otthon ülőtől.

— Maj mingyá, még hogy rám fogják, ha valami elvész az oltárru.

* **Kivándorlás Braziliába.** A Bud. Tud. jelenti: Mint értesülünk, az Empreza de Colonisacão Brazileira nevű vállalat magyar gyarmatosokat szándékozik Braziliába telepíteni, óva intünk mindenkit, hogy ezen vállalat ügynökei csibos igéreteinek hitelt adjanak, mert Braziliában az éghajlati, egészségi és kereseti viszonyok kedvezőtlenek és sok panasz merült fel, hogy a munkásokkal rosszul bánnak. Nagy hátrányukra van az is, hogy a nyelvet nem ismerik és így kivándorlásukkal rendszeren a legnagyobb nyomorba jutnak.

* **Verekedő részeg.** Tegnap délután a Simonffy utcán nagy botrányt esínált Berecky János napszámos. Részegen bal-

URIÉS NŐIRUHAKAT
LEGSZEBBEN TISZTIT

Férfi ruhákat szakember javít és vasal.

Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézet.

Debreczen, Széchenyi-u. 42.

lagott az uton, belekötve az ott elmenő emberekbe, egy embert meg is ütött, ez nem hagyta magát és szépen összeverekedtek. A verekedésre figyelmessé lett a rendőr s a verekedő feleket a nézőközönség segítségével elválasztotta egymástól. Berecky most a rendőr ellen fordult ez aztán a részeg napszámost bekísérte a rendőrségre. — Bereckynek különben ez nem első esete, gyakran volt már a bűnügyi osztálynál hasonló vétsége miatt. További intézkedésig lecsukták.

* **Haza Amerikából.** Bártfáról jelentik: A sárosi tótok nagy csapatokban szállingóznak haza Amerikából s egy-egy vonat olykor száznál több kivándorlót is visszahoz. E tömeges kivándorlás oka az hogy Pittsburgban és környékén és Amerika más helyein is a kohók és fűrészek nagy része megszüntette a munkát. Közeledik ugyanis az elnökválasztása ideje s a korteskedés miatt ugyszólván minden üzlet szünetel. A tótok inkább hazajönnek s itthon várják meg, amíg a munka újra fellendül Amerikában.

* **Rövid hírek.** *Nagybeteg tudós.* Spencer Herbert, a híres angol filozófus londoni hírek szerint haldoklik. — *Uj szer a tüdővész ellen.* Berliini hírek szerint egy Henze nevű komikus az emberiség legujabb jótevője. Az új szer a szervezetbe glicogent visz, a mi a tüdőbajosok testéből ugyszólván teljesen hiányzik. — *Felfedezett műemkek.* A kaszai Szent Mihály kápolna átjavitása közben, a napokban egy klasszikus lépcsőre bukkantak, a mely műtörténeti szempontból nevezetes. — *A legértékesebb részvény.* London lakosságát magántársulatok látják el ivóvízzel. Egy ilyen társaság a The New River Company még 1619 ben alakult, részvényei nem igen kerülnek eladásra, néhány évvel ezelőtt azonban egyetlen részvénye 2.930.440 koronáért lett eladva árverésen. — *Kiutasított herceg.* Fülöp orleánsi herceget, Belgium területéről a francia kormány megkeresésére kiutasították.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.

x **Ne határozzon addig, hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének** míg nem tekinti az *alföld legnagyobb tajték pipa metsző üzletét* a városházával szemben a Debrecen sör-csarnok mellett. Hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

x **Irodai munkára** gyakornokot keresünk. Ajánlatok Kazinczy Könyvkereskedő Részvénytársasághoz József-királyi-herceg u. 8. sz. intézendők.

x **Használja a híres Hajdusági bajszpedrőt.** Egy doboz ötven fillér. Kapható Debrecenben Tóth Béla gyógyszerárában.

x **Kaiser Salamon** Debrecen, Hatvan-utca 2. szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatárak, fehérneműek, férfi, fiu és leány ruhák, tükör és képek raktára.

* **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztíttassák. Főüzlet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely Vár u. 7. sz. zenede során.

x **Az előkelő férfi világ figyelmébe** ajánljuk *Fekete Jakab kalap és férfi divatáru különlegességeinek üzletét, főtér kistemplom mellett kifogástalan szabásu férfingek.* Nagy választék angol olasz és Pichler féle sport kalapokból valamint feltűnő szép nyakkendő ujdonságok olcsó szolid szabott árak.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar testvérek zenekara játszik.

Az ugrai választás.

— Távirati tudósítás. —

Ugra, nov. 25. Ma volt a képviselőválasztás Tisza István gróf miniszterelnök és dr. Stokker József függetlenségi jelölt közt.

Az ugrai kerülethez 28 község tartozik 2400 választóval. A legutóbbi általános választáskor 1645-en szavaztak és pedig

Tisza Istvánra 1005-en,
Lőránt Dezsőre 645-en.

Tisza szótöbbsége tehát 360 volt. A mai választás reggel 8 órakor kezdődött két szavazatszedő küldöttség előtt. Az első küldöttség elnöke dr. Wallner Ödön választási elnök, jegyzője Nagy Imre. A második küldöttség elnöke Keszthelyi Zoltán, jegyzője Székelyhidy Károly.

A szabadelvűpárt bizalmi férfiai: Telegdy József és Örley Kálmán, a függetlenségi párté Molnár Ákos és Bertalan Ferenc.

A szociálisták elkéstek jelöltjük ajánlásával.

A szavazás 9 órakor kezdődött.

Az egyik küldöttségénél szavaznak Ugra, Zsadány, Kőrösszeg, Komádi, H-Homorog, Gyires, K-Tarján, S-Keresztur, Atyás, K-Apáti, Szakáll és Harsány. A második bizottság előtt Geszt, Mező-Gyán, Barakony, Rojt, Ujpalota, O-Szt-Miklós, Juánd, Cséffa, Bikács. Méhkerék, Nagy-Ürögd, Less, Gyapju, Okány, Szt-András és Vizesgyán.

Délelőtt 10 óráig leadtak *Stokkerre* 63, *Tiszára* 2 szavazatot. A választás a legnagyobb rendben folyik. Semmiféle kísérlet a rend megbontására nem történt.

Nagyvárad, nov. 25. Délelőtt 10 óra 45 perckor Ugrán a választás a következőképp áll: *Tisza* 242 *Stokker* 156. 11 órakor Komádi község kerül sorra, hol a választók legnagyobb része függetlenségi. Nagyváradon az a hír terjedt el, hogy a táviró és telefonvezetékeket Ugra és Nagyvárad közt elvágták.

Nagyvárad, nov. 25. Az itteni posta és táviró igazgatóság ama hirre, hogy Ugra és Nagyvárad közt a táviró és telefon vezetékeket elvágták, azonnal munkásokat küldött ki, akiknek sikerült a megrongált vezetékeket helyreállítani. 12 óra 50 perckor *Tiszának* 535, *Stokkernek* 272 szavazója volt.

Ugra, nov. 25. A záró-órát esti 6 órára tüzték ki. A végsőeredmény a következő:

Tisza István 1127 szavazat,
Stokker József 682 szavazat.

Ennélfogva a választás elnöke gróf *Tisza Istvánt* 444 szótöbbséggel megválasztott képviselőnek jelentette ki.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Nov. 26. csütörtök: *Sötétség* színmű. A.

Nov. 27. péntek: *Tavaszi*, daljáték. B.

Nov. 28. szombat: *Nézd meg az anyját*, vigjáték. C.

Nov. 29. vasárnap: délután *A cigány*, népszínmű, este *Pesti nők*, daljáték. Először.

— (A szinigazgató h iradása, Szombaton kerül színre Bereczik Árpád 3 felvonásos vigjátéka, melynek a címe *Nézd meg az anyját*, a vigjáték szereposztása következő: Viski Albert—Sebestyén Géza Leontin—Hahnel Aranka, Edít—Csige Ilonka, Téssy Tamás—Faragó Ödön, Lajos—Krasznay Ernő, Szeredy Alfréd Nagy János, Homokini—Arday Ida, Ira Székely Ilona.

Vasárnap este ismét premier lesz színházunkban, színre kerül Lehar Ferenc 3 folvonásos operettje a *Pesti nők*. Az operett második felvonásában betétként a Babatündér balletből a hármas táncot *Berzeviczy Etel*, Faludi Berta és Bittera Erzsébet fogják táncolni. Pesti nők vasárnap esti premierjére, melyre az utalványjegyek nem lesznek érvényesek, jegyek máától kezdve előre válthatók.

Szintársulatunk vigjátéki személyzete december 3-án két előadásra átutazul Nyiregyházára, színre kerül Herbelin papa című bohózat és a *Sötétség* című színmű.

TÁVIRATOK.

Párhuzamos ülések.

Budapest, nov. 25. Képviselői körökben biztosra veszik, hogy Tisza holnap benyújtja a párhuzamos ülésekre vonatkozó indítványát, mely szerint dél-előtt a katonai javaslatokat, délután az indemnitást tárgyalják. Minthogy az ellenzék a javaslat megszavazását megakadályozni, nem lehetetlen, hogy holnap és holnapután éjjeli ülések lesznek.

Budapest, nov. 25. A szabadelvűpárt ma esti értekezletén Tisza, Apponyi, Szentiványi, Molec Dani felszólalása után elfogadta Tisza indítványát a kettős ülések tartásáról. Hír szerint Apponyi és 25 hive a mai párthatározat folytán *kilépnek* a pártból. A hír megerősítve nincs. A szabad ellenzék ma esti értekezletén elhatározta, ha Tisza betérjeszti a javaslatot, az ellenzék a *technikai obstrukció terére lép*, vagyis megakadályoz minden tanácskozást.

Gabona tözsde.

Budapest, nov. 25. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba változatlan árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: esős.

Szerkesztői üzenetek.

Színház. Minden kéziratot szívesen fogadunk, de csak átolvasása után dönthetjük el: közölhető-e? A felvetett tárgy felette alkalmas a megvitatásra s tetszik nekünk. Ezért előzetesen örömmel vesszük a híradást és óhajtjuk, hogy a feldolgozás mellett a cikk iránya, szelleme is megfelelő legyen.

K. M. Ugyan kérem, ne tapsoljon! Nem írás az, hanem nyíráás. Az egyik szóban levő cikket egy budapesti lapba. Hentaller Lajos képviselő írta; a másik elmésség bejárta már a félországot, az ötletek változatlanok, csak az alájük irt nevek mások.

Regénycsarnok.

A tejtestvér.

Negyedik rész.
(Folytatás)

Mig Joél de Louéssart aggódó kíváncsisággal szemlélte tágra nyíló szemével, Noirtin abbé a beteg fölé hajolt és meg-megesülő hangon, halkán elkezdte beszélni annak a családi drámának a részleteit, melynek szomorú hőse Savinien volt.

— És most — sóhajtott fel, elbeszélését befejezve, — ön mindent tud és úgy hiszem önnek nincsen joga, hogy hajthatatlanabb legyen, mint én voltam. Vizontlátásra, Louéssart ur — megyek könyörögni a mindenhatóhoz, hogy önnek sugallja szívébe az a keresztényi könyörületet, a mely nyugalma balzsamát csepegtetné bele, a mint hogy az az én lelkem nyugalomát is visszaszerelte.

Másnap midőn Villemier doktor eljött meglátogatni a beteget, Joél felült ágyában és egy asztal felé mutatott, a mely toll, tinta és papíros volt előkészítve.

— Orvos ur — mondá parancsoló hangon — üljön oda és írjon az unokámnak Saviniennek, hogy a végít járom és a legelső vonattal jöjjön haza, minden teendőit abba hagyva. A levélnek még a ma esti postával el kell mennie.

II.

Savinien de Louéssart, midőn megkapta Villemier doktor levelét, igen rossz kedélyhangulatban volt, hiszen sok gyors egymásutánban történt kellemetlen és gyászos esemény utóize gyülemlét meg lelkében.

Az előre-törekvés veszedelmes küzdelmében határozottan üldözte a balsors: mintha valami balszél alatt született volna. Azonkívül még türelme se volt, nagyon hamar elvesztette bátorságát, gyakran változtatta a terveit és az elveit, a szerint hogy melyiknek kedvezett a divat.

Az „Uj Gallia“ egyesület valamennyi tagja, megannyi volt pajtása, mind szép társadalmi állást vívott már ki magának, volt elnöküket képviselővé választották, földije, Enlisse Ede adópénztárnoki állásra tett szert. Charmois valamelyik miniszteriumba, mint osztályfőnök jutott be, csak egyedül Savinien jutott zátonyra mindig és mindenütt.

Utolsó kudarca és különösen azon pajtásainak sikerei, a kikre mosolygott a szerencse, kedélyhangulatát elkéséretették.

Ki volt vetve sodrából és dühös volt balszerencséjére. A sorsot vádolta, barátainak önző közönyét és a szociális társadalom szerencsétlen szervezetét, úgy hogy valóságos csömör fojtogatta.

(Folyt. köv.)

VAROSI SZÍNHÁZ

November 26. *bérlet A.*

Sötétség.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Rutkai Gy.

Magy. kir. államvasutak.

155986—903 szám.

Hirdetmény.

Féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok érvényesítése az 1904. évre.

A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok az 1904. évre idejekorán leendő érvényesítésük végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (VI ker. Andrássy ut 73—75 sz.) már f. évi október hó 20-ától kezdődőleg beküldhetők azok az igény jogosultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokába nincsenek de ilyet az 1904. évre váltan kívának az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik.

Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése, illetve az újak kiállítás körül késedelem merüljön fel: figyelmeztetjük az érdekelteket hogy az érvényesítés kieszközlését, illetve az új igazolványok kiállítását az előirt módon mielőbb kéremermezzék.

A nyugdíjasek lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségükre és azt hogy díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek, folyamodványaikra igazoltatni tartoznak.

Budapest 1903 október hó 20. an.

Amagyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnyomása nem díjaztatik.)

Polgári Takarékszövetkezet

Piac-utca 83.
Gerébi ház.

1904. január 1-én

kezdődő VIII. évtársulatára, kölesnőket kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamatláb mellett, már most is folytat. — Kérvények gyorsan intéztek el.

Az igazgatóság.

Donogán

és
Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debreczen,
Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatáruház.

Menyasszonyi kelegye.

Vászon, asztalnemű, kész fehéreneműek.

==== Féli ====
alsó ruházat óriási raktára.

A Magyar Fém és Lámpaárugyár

részvénytársaság gyári raktára

Debreczen, Piac-utca és
Simonffy-utca sarok.

Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

légszeszcshillárok, asztali és
függőlámpákat,
valamint egyszerű lámpákat, közönséges
használatra.

Bronze disztárgyakat

állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb. a legmérsékeltőbb gyári
árak mellett.

Ugyanitt kapható

valódi amerikai petroleum,
királyolaj,

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség
házhoz szállittatik.

Adler féle havanna rumot

tessék nyomatékosan kérni,
mert számtalan silány után-
zat van forgalomban.

Adler és Gold, es. és kir.
udvari szállítók, KASSA.

Kapható fűszer és csemege-üzletekben.

Ujdonságok.

Kardos László

üzletében
Kossuth utca 9. sz.

Pokrócok minden faja.
Szőnyegek minden faja.
Butorszövetek nagyválasztékban
Linoleumok minden faja.
Szövet függönyök minden faja.
Csipke függönyök minden faja.
Agyterítők minden faja.
Asztalterítők minden faja.
Flaneltakarók és utazópokrócok min-
den faja.
Bőrvásznak és padlóparketek minden
faja.

Varónő

most jött a városba, elvállal egy-
szerű ruha varást. egy öltözetet

80 kr. 1 forintért, ugyan ott mo-
sás és vasalás olcsón elvállaltatik.
Garai-utca 21 sz.

Több rendbeli érmekkel kitüntetve!

Alapítottatott 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debrecenben.

SCHVARGZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros
és a legújabb szabadalmazott asztalok
gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyartelep: Szálka-u. 5.
Teljes lakberendezések állandó kiállí-
táson. — Egyszerű, de kitűnő minő-
ségű, saját készítményű butorok, a
legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal
készséggel, díjmentesen szolgálók.

Magasjutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti
bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való
eladásra, az 1883. évi XXXI. t.-c. alapján. Tőke
és kockázat nélkül némi szorgalommal köny-
nyen elérhető havonta 300—500 korona kereset.
— Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó”,
kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest. —

Üzlet áthelyezés végett

rendkívül

leszállított árak!

Kalapok, cipők, ingek, nyak-
kendők, gallérok, kézelők, ha-
risnyák, zsebkendők, esőernyők,
pénc-, szivar-, cigaretta- és do-
hánytárcák, zsebkések, ollók,
gyermekjátékok, gyermekko-
csik, ajándéktárgyak stb. —
Téli sapkák, trikóingek, trikó-
nadrágok **hatalatlan ol-
csó árban.**

Miklós és Markbreit
bazár, Frohner-szálloda mellett.

■ Az üzlethelyiség kiadó! ■

Nagy árleszállítás a Karácsonyi vásár alkalmával.

Értesítjük a hölgyvilágot, hogy a karácsonyi vásár kezdetét vette nálunk és ez alkalommal
a raktáron levő árukat tetemesen leszállítottuk. Felkérjük tehát mélyent. vevőinket, hogy bevásárlásaikat
lehetőleg a délelőtti folyamán kegyeskedjen eszközölni, mivel délután a tömeges vásárlásnál talán nem
tudnánk azt a kényelmet biztosítani t. vevőinknek.

Eladásra kerülnek a következő cikkek:

140 cm. bojhos cybelin, métere 68 kr.

140 cm. angol cybelin métere 90 kr.-tól 1'15-ig.

Selyem luizinonok métere 90 kr.

Maradék selymek blouzokra, egy blouzra való 1'20—3 frtig.

Egyes cybeline ruhák (angol) 3 frttól 5 frtig.

Mosó bársonyok, remek színek, métere 65 kr.-tól.

Remek francia flanelok métere 90 kr.-tól.

80 cm. tenisz flanelok és bachetek 20 kr.-tól feljebb.

Külön felhívjuk figyelmüket (boák) szőnyegek gallérjainkra 1 frttól feljebb. Fuzók és sálak a legolcsóbbtól
a legfinomabb kivitelig.

Lovass és Ladányi,

Piac-utca 7. sz., a Bika mellett.